

Meerjaren Investeringsprogramma 2024–2029 voor het beheer van de openbare ruimte

1. Inleiding

Voor u ligt het Meerjaren Investeringsprogramma voor het beheer van de openbare ruimte (MJIP) 2024-2029. Dit programma is een actualisatie van het MJIP 2023-2027. Nieuw is de zesde jaarschijf die vanuit de ambitie om 10 jaar vooruit te kijken als extra jaar aan het MJIP is toegevoegd. Het MJIP biedt nu dus inzicht in het meerjarenprogramma voor het groot onderhoud en de vervangingen die we in de komende zes jaar in de stad willen uitvoeren. Het MJIP is een uitvoeringsinstrument van de Nota Beheer Openbare Ruimte (BOR), waarmee we uitwerking geven aan de filosofie van 'ontwikkeland beheer'.

Met dit programma houden we de openbare ruimte op het gewenste kwaliteitsniveau, werken we het achterstallig onderhoud weg en geven we vorm aan een integrale aanpak van de openbare ruimte. Het Meerjaren Investeringsprogramma bieden we aan bij de behandeling van de Voorjaarsnota/Eerste Bestuursrapportage (Berap) 2023. Hiermee geven we de raad inzicht in de geprogrammeerde projecten voor de komende zes jaar, de ontwikkeling van het programma en in de benodigde middelen. Bij de Programmabegroting 2024 wordt de investeringsstaat van de voor 2024 geprogrammeerde projecten geautoriseerd en vastgesteld door de raad. Het programma in de daaropvolgende jaarschijven gebruiken we om in gesprek te gaan met partners over koppelkansen. Dit zal leiden tot aanpassingen in het programma om deze kansen waar mogelijk te benutten.

2. Totstandkoming MJIP

Het Meerjaren Investeringsprogramma (MJIP) 2024-2029 geeft inzicht in de groot onderhouds- en vervangingsprojecten die we de komende zes jaar willen uitvoeren in de stad. Het programmeren gebeurt onder de verantwoordelijkheid van het college en geeft uitwerking aan de kaders uit de Nota Beheer Openbare Ruimte en het in de programmabegroting vastgelegde programma. Om tot het Meerjaren Investeringsprogramma te komen hanteren we de volgende lijn:

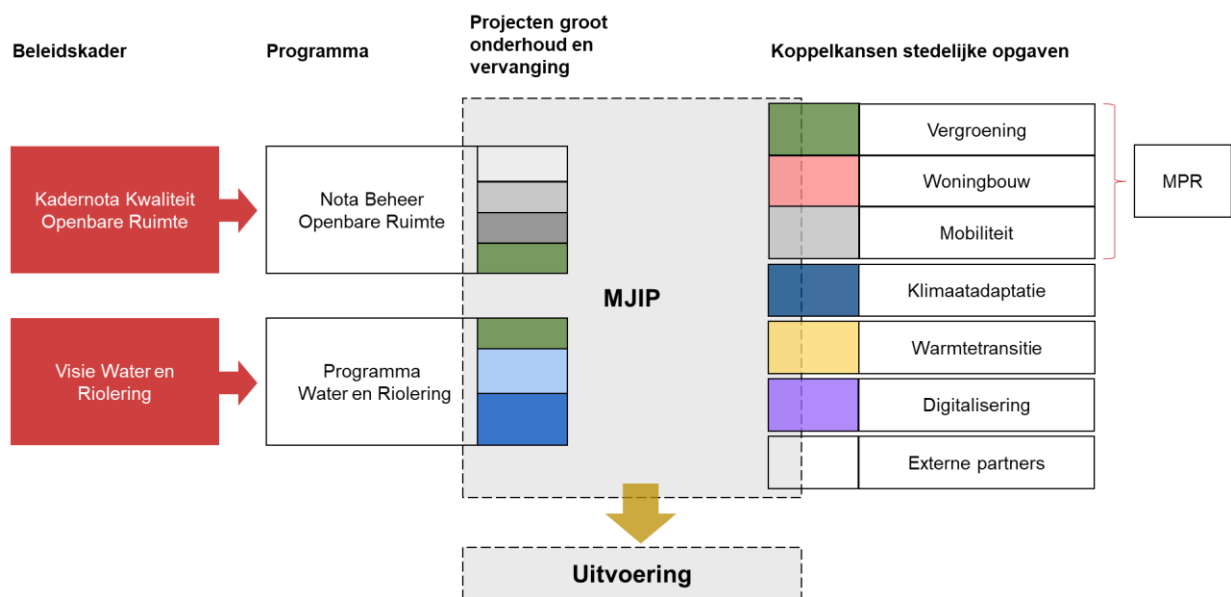
1. **Kwaliteitsniveaus beheer openbare ruimte:** de raad heeft met de Nota Beheer Openbare ruimte (2021) de kwaliteitsniveaus voor het beheer van de openbare ruimte vastgesteld, die invulling geeft aan de ambities uit de Kadernota Kwaliteit Openbare Ruimte (2016). Als we constateren dat areaal op korte termijn niet meer voldoet aan het vastgestelde kwaliteitsniveau, dan programmeren we de werkzaamheden die nodig zijn om het kwaliteitsniveau te halen.
2. **Veiligheid en functionaliteit:** deze programmering vindt in eerste instantie plaats op basis van technische aspecten. We gebruiken informatie over de levensduur van het areaal en inspectiegegevens om te bepalen of werkzaamheden noodzakelijk zijn om de openbare ruimte heel en functioneel te houden.
3. **Achterstallig onderhoud:** achterstallig onderhoud krijgt zoveel mogelijk prioriteit in de programmering, rekening houdend met de lopende projecten en mogelijke koppelkansen. Onderhoud wordt aangemerkt als achterstallig wanneer het niet op tijd is uitgevoerd, waardoor een onderhoudsrichtlijn is overschreden. Hierdoor voldoet de asset niet (meer) aan het door de raad vastgestelde kwaliteitsniveau. Dit kan leiden tot een grotere kans op schade en/of onveilige situaties. Onveilige situaties worden te allen tijde direct aangepakt en verholpen.
4. **Koppelkansen in beeld:** de programmering van de projecten groot onderhoud en vervanging wordt afgestemd met andere organisatieonderdelen en externe partners, om zo kansen voor een integrale aanpak in beeld te krijgen. Daarbij wordt gekeken of ambities en werkzaamheden en de bijbehorende budgetten kunnen worden gecombineerd. Deze

zogenaamde koppelkansen worden weergegeven in het MJIP. Het daadwerkelijk verzilveren van de koppelkansen vindt plaats binnen de projecten. De ambitie is om het realiseren van de koppelkansen meer wijkgericht uit te voeren. Dit wordt verder toegelicht in de ontwikkelagenda.

5. **Aanbieden bij Voorjaarsnota:** we bieden het MJIP jaarlijks aan bij de Voorjaarsnota om de raad inzicht te geven in de geprogrammeerde projecten, de ontwikkeling van het programma en in de benodigde middelen. Bij de daaropvolgende Programmabegroting wordt de investeringsstaat van dit MJIP geautoriseerd en vastgesteld door de raad.

Samenhang ruimtelijke programmeringen

Het MJIP wordt 'gevoed' vanuit drie ruimtelijke programma's; de projecten groot onderhoud en vervanging die in het MJIP zijn opgenomen komen voort uit zowel de Nota Beheer Openbare Ruimte als het uitvoeringsprogramma van de Visie Water en Riolering (Programma Water en Riolering 2024-2028). Daarnaast leggen we in het MJIP de inhoudelijke verbinding met projecten uit het Meerjarenperspectief Ruimte (MPR). Een deel van de in het MPR genoemde projecten in de openbare ruimte komen dan ook terug in het MJIP. Hier is de verbinding tussen de beheeropgaven en de ontwikkelopgaven al gelegd. In het MJIP wordt bij de integrale projecten getoond welke koppelkansen vanuit de stedelijke opgaven worden meegenomen of verkend. Klimaatadaptatie is een stedelijke opgave die geen investeringsprogramma heeft, maar uitgevoerd wordt via één van de boven genoemde drie programma's, de andere stedelijke programma's voeren ook zelfstandig projecten uit.

Categorieën groot onderhouds- en vervangingsprojecten

In het MJIP onderscheiden we drie categorieën groot onderhouds- en vervangingsprojecten voor het beheer van de openbare ruimte: integrale projecten, werk-met-werk projecten en objectgerichte projecten. Deze indeling is een uitwerking van de beheerfilosofie uit de Nota Beheer Openbare Ruimte, die past bij de werkwijze van de beheerorganisatie en aansluit bij de bekostiging van deze projecten. Bij alle drie de categorieën kijken we hoe we de ambities van de gemeente kunnen realiseren op het vlak van een gezonde leefomgeving, een toegankelijke openbare ruimte, een diervriendelijke openbare ruimte en op het gebruik van duurzame materialen. De categorieën zijn als volgt:

- Bij de *'integrale projecten'* koppelen we gemeentebrede opgaven op het gebied van bijvoorbeeld klimaatadaptatie, mobiliteit of woningbouw aan groot onderhouds- of vervangingsopgaven in een bepaald gebied. Bekostiging vindt gezamenlijk plaats vanuit het Meerjaren Perspectief Ruimte, de Nota Beheer Openbare Ruimte en het Programma Water en Riolering. Het gaat om projecten op een grotere schaal, waarbij vaak een complete herinrichting van de openbare ruimte plaatsvindt. Zo wordt bijvoorbeeld waar nodig vanuit het oogpunt van verkeersveiligheid het wegprofiel aangepast naar een 30 km/uur inrichting, meer ruimte voor fietsers en voetgangers gecreëerd of extra groen aangelegd. Dit vraagt om het goed op elkaar afstemmen van budgetten, planningen en aanpak.
- In de *'werk-met-werk projecten'* brengen we beheerwerkzaamheden op het gebied van water en riolering, infrastructuur en/of groen samen in één project, zodat we kosten-effectiever kunnen werken en overlast voor bewoners kunnen beperken. Bekostiging vindt plaats vanuit de Nota Beheer Openbare Ruimte en het Programma Water en Riolering. Bij deze projecten blijft het huidige wegprofiel in principe gelijk. Wel kijken we hoe we daarbinnen bijvoorbeeld verkeersremmende maatregelen kunnen inpassen, we in de stoepen extra groenvakken kunnen aanleggen of dat we parkeerplaatsen kunnen voorzien van waterpasserende verharding. Verder doen we in veel gevallen tijdens de projectvoorbereidingsfase van de werk-met-werkprojecten nader onderzoek naar bredere koppelkansen. Zo kan zo'n project op termijn nog uitgroeien tot een integraal project.

Voor deze twee categorieën tonen wij in het MJIP de meekoppelkansen die wij realiseren met de beheeropgave of geven wij aan waar dit nog in onderzoek is. Daar waar projecten verder in de tijd staan geprogrammeerd onderzoeken we nog uitvoeriger welke bredere maatschappelijke opgaven kunnen worden meegekoppeld.

- Bij de *'objectgerichte projecten'* beperken de werkzaamheden zich tot het groot onderhoud aan of de vervanging van één object(soort), zoals een brug, een speelplaats of een rij lantaarnpalen in een straat. Bekostiging vindt plaats vanuit de Nota Beheer Openbare Ruimte en het Programma Water en Riolering. Bij veel van deze werkzaamheden is het logisch en noodzakelijk om ze vanuit één discipline uit te voeren, bijvoorbeeld omdat het vanwege veiligheidsoverwegingen nodig is, of omdat het vanwege de omvang van het werk doelmatiger in de uitvoering is en de koppelkansen gering zijn. Bij de uitvoering van objectgerichte projecten is de voorbereidingstijd korter, omdat het werk minder complex is en minder participatie vraagt. In deze categorie gaat het ook om jaarlijks terugkerende projecten zoals versnelde verledning, baggeren en het onderhoud van landgoederen en bosplantsoenen.

In het MJIP zijn per planjaar de aantallen unieke objectgerichte projecten opgenomen. Terugkerende projecten zijn alleen meegeteld in het eerste planjaar om dubbeltellingen te voorkomen.

3. Instrument in ontwikkeling

Het MJIP is een instrument dat we elk jaar verder doorontwikkelen. Deze derde versie van het MJIP kent een aantal aanscherpingen ten opzichte van de tweede versie die vorig jaar bij de voorjaarsnota is meegestuurd. In de tweede versie hebben we een ontwikkelagenda gepresenteerd. Daarin kijken we vooruit naar de verbeteringen die we in de komende jaren willen doorvoeren. Hieronder is een bijgewerkte ontwikkelagenda weergegeven, gevolgd door een overzicht van de uitgevoerde acties en resultaten per ontwikkelpunt.

Ontwikkelagenda MJIP

In de komende jaren werken we (verder) aan de volgende verbeteringen voor het MJIP:

- **Van technische versie naar publieksversie:** het huidige MJIP laat zien waar integrale- en werk-met-werk projecten worden uitgevoerd in de stad. Het instrument wordt echter publieksvriendelijker als we de programmering ook kunnen tonen op de kaart. Het streven is om bij het MJIP 2025-2030 de projecten op wijkniveau op de kaart te tonen. Daarnaast wordt, in lijn met het proces rondom de [Uitgangspunten Verbeteren Sturen en Verantwoorden](#) net als bij de doorontwikkeling van andere meerjarenprogramma's, gewerkt aan de leesbaarheid van het MJIP.
- **Meer integrale projecten en gebiedsgericht programmeren:** door vroegtijdig in beeld te brengen welke projecten we op welk moment willen uitvoeren kunnen we deze projecten ook aan andere opgaven en programma's in de stad koppelen. Een aanpak die steeds integraler werkt leidt uiteindelijk tot meer integrale projecten en minder objectgerichte projecten. Daarnaast willen we het MJIP gebiedsgericht vormgeven, zodat het instrument aansluit bij de ruimtelijke beleving van bewoners en raad. Zo kunnen we beter sturen op de impact in een gebied. We streven ernaar om deze stap te zetten bij het MJIP 2025-2030.
- **Van één naar tien jaar vooruitkijken:** we komen van één jaar vooruitkijken en kunnen met het huidige MJIP zes jaar vooruitkijken. Daarbij zijn de eerste jaarschijven scherper dan de latere jaarschijven. We streven ernaar elk jaar een kwaliteitsslag te maken in de scherpheid van de programmering. Op termijn willen we tien jaar vooruitkijken, zodat koppelkansen voor integrale projecten eerder in beeld komen. We hebben de ambitie om bij de aanbidding van het MJIP in 2026 voor de eerste keer een doorkijk van tien jaar te geven. Als stap daar naartoe is dit jaar een zesde jaarschijf toegevoegd.
- **Van integrale projecten naar integraal stedelijk programmeren:** op dit moment toont het MJIP bij welke projecten we kansen zien voor het meekoppelen van stedelijke opgaven. Het zijn projecten die zich lenen voor een integrale aanpak, maar nog niet altijd al volledig integraal vormgegeven (kunnen) worden. Bijvoorbeeld omdat planningen niet synchroon lopen of omdat budgetten nog niet zijn geregeld. Bij integraal stedelijk programmeren staan in de programmeringsfase de opgaven in een bepaald gebied centraal. Dit is leidend bij de vormgeving van projecten in dit gebied. Het gebeurt bijvoorbeeld nu al bij de integrale projecten Rubenskwartier, Amazonekwartier en Welgelegen en Den Hommel. Hiermee kan sterker worden gestuurd op de impact in een gebied. Onze ambitie is om op termijn toe te werken naar een integrale stedelijke programmering.

Realisatie ontwikkelpunten

Naast het toevoegen van een nieuwe jaarschijf, kent het MJIP 2024-2029 een aantal inhoudelijke en organisatorische aanscherpingen ten opzichte van het MJIP 2023-2027:

- **Van technische versie naar publieksversie:**
Om het Meerjaren Investeringsprogramma meer toegankelijk te maken is het streven de projecten uit het Meerjaren Investeringsprogramma op kaart te tonen. Om dit te realiseren zijn in 2022 de nodige stappen genomen, maar zijn wij nog niet zover om de volledige programmering op kaart te tonen. Wel is het gelukt om een overzichtskaart te maken van de aantallen integrale en werk-met-werk projecten per wijk. Hiervoor verwijzen wij u naar pagina 13 figuur 2.

De voornaamste activiteiten die we uitvoeren om tot een kaartweergave van het MJIP te komen zijn de aanbesteding van een nieuw Asset Informatie Systeem (AIS) en het inrichten van een nieuw portfolio- en projectmanagementsysteem. De combinatie van deze twee systemen stelt ons in staat om onze programmering eenvoudiger en toegankelijk op kaart te

tonen. Afhankelijk van de implementatievoortgang is ons nieuwe streven om bij de aanbidding van het MJIP 2025-2030 in 2024 een volgende stap te zetten om tot een kaartweergave van het MJIP te komen.

- **Meer integrale projecten en gebiedsgericht programmeren:**

Het vroegtijdig in beeld brengen van de koppelkansen heeft er toe geleid dat we meer beheerprojecten aan andere opgaven en programma's in de stad hebben gekoppeld. Om dit te realiseren hebben wij de volgende activiteiten uitgevoerd en resultaten behaald:

- Van uit ontwikkelend beheer zijn negen werk-met-werk projecten gecombineerd met stedelijke opgaven en uitgegroeid tot een integraal project waarbij wij zoveel mogelijk opgaven in een keer uitvoeren.
- Vanuit openbare verlichting wordt de vervanging van kabels vaker meegenomen in integrale projecten.
- Voor spelen is het programma meer gespecificeerd ten opzichte van vorig jaar. Dit geeft ons beter inzicht in welke buurten er gewerkt zal worden aan speelplaatsverbetering, en bied voor het volgende MJIP meer mogelijkheden voor koppelkansen.
- De programmering van verkeersregelininstallaties (VRI's) en groen is beter afgestemd op de programmering van integrale projecten. Hierdoor wordt er bij een herinrichting van de openbare ruimte, VRI's en groen vaker meegenomen als koppelkans. Zo worden deze projecten steeds integraler en efficiënter.

- **Van één naar tien jaar vooruitkijken:**

Vanuit de ambitie om 10 jaar vooruit te kijken is ervoor gekozen dit jaar een eerste stap te zetten en een zesde jaar toe te voegen. Dit zesde jaar vraagt nog wel kwaliteitsslag te maken in de scherpste van de programmering maar helpt ons al wel bij het tijdig identificeren van koppelkansen voor integrale projecten.

- **Van integrale projecten naar integraal stedelijk programmeren**

Bij integraal stedelijk programmeren staan in de programmeringsfase de opgaven in een bepaald gebied centraal. Dit vraagt een nauwe samenwerking van de ontwikkel- en beheerorganisatie zowel in processen als programmeren. Om dit te realiseren zijn in 2022 de volgende stappen gezet:

- Een verkenning naar een integrale stedelijke programmering en bijbehorende bestuurlijke besluitvorming door verdere integratie van de ruimtelijke programmeringen MJIP, Programma Water en Riolering en MPR is gestart maar in verband met capaciteitsgebrek uitgesteld.
- Wel zijn er in de reguliere afstemming tussen MPR en MJIP stappen gezet om tot een betere afstemming te komen en meer koppelkansen te benutten. Zowel in de financiële afstemming voor de VJN als aan de programmeerkant zijn de overleggen geïntensiveerd. Zie ook de paragraaf "verhouding tot MPR" in hoofdstuk vier.
- Onze intentie is om uiterlijk in 2024 samen met het MPR te komen tot integrale gebiedsprogrammeringen voor de wijken waar de komende jaren alle riolering vervangen moet worden, te weten Overvecht, Kanaleneiland en Hoograven.

4. Middelen

De uitvoering van het MJIP is sterk afhankelijk van de beschikbare middelen. De belangrijkste zijn ons personeel en de beschikbare financiële middelen.

Personeel

Zoals geschetst in de Nota Beheer Openbare Ruimte en in het Programma Water en Riolering vraagt de groei van de onderhouds- en vervangingsopgave én de ambitie om met het beheer van de openbare ruimte een bijdrage te leveren aan de opgaven van Utrecht, om investeringen in de

beheerorganisatie. In de afgelopen periode hebben we belangrijke stappen gezet om zowel de strategische als de uitvoerende capaciteit van de beheerorganisatie te versterken. Daarnaast investeren we in het instrumentarium om ontwikkelend beheer mogelijk te maken. Deze transitie van de beheerorganisatie kost tijd. De komende jaren voorzien we een verdere stijging van de personeelsformatie. Naast een investering in de beheerorganisatie vraagt dit ook extra capaciteit binnen de gehele keten. Ook binnen het ingenieursbureau van de gemeente is versterking van de kwantiteit en kwaliteit nodig om de geplande ambities en (onderhouds)investeringen te realiseren. Tegelijkertijd zien we dat het jaarlijks opvoeren van het aantal projecten, de langere doorlooptijd van integrale projecten en de complexiteit van deze integrale projecten een grote druk leggen op de uitvoerende capaciteit van de gemeente.

Financiën

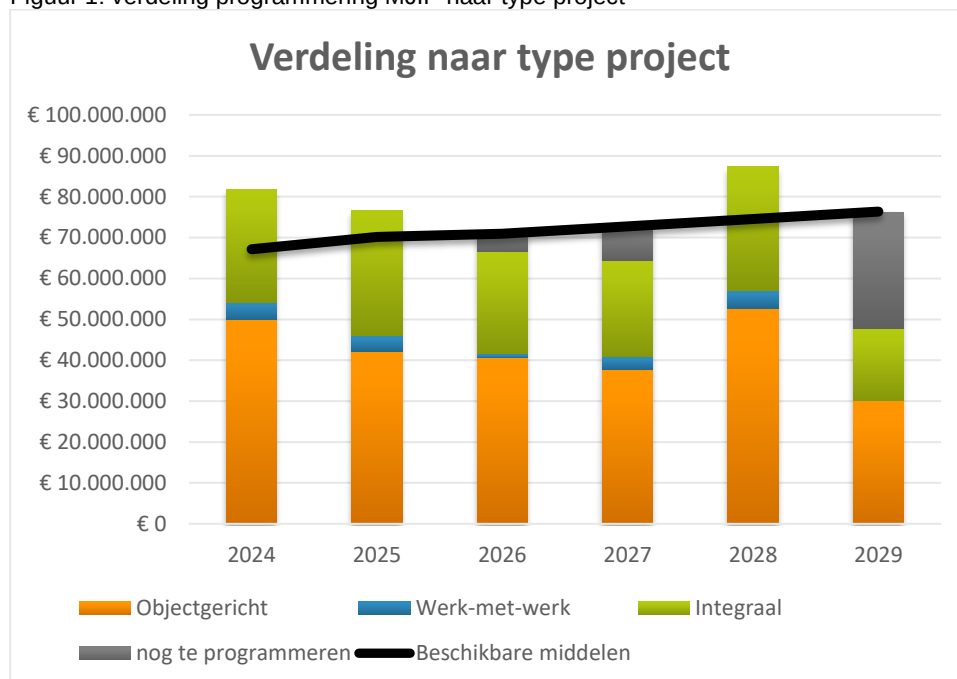
Voor de projecten groot onderhoud en vervanging is vanuit de financiële kaders van de Nota Beheer Openbare Ruimte en het Programma Water en Riolering voor 2024 circa €67 miljoen beschikbaar. Door de bijstelling van het Programma Water en Riolering lopen de beschikbare middelen minder hard op dan in het vorige MJIP, aangegeven op tot circa €76 miljoen in 2029. Dit zijn de bedragen voor de beheeropgave, exclusief personele lasten.

Financiële verdeling type projecten

Figuur 1 toont de verdeling van de programmering in het MJIP per type project en geeft daarmee een beeld van de ontwikkeling van de integrale programmering. De eerste jaarschijven in de programmering zijn scherper dan de latere jaarschijven. De beschikbare ruimte is hier met een zwarte lijn overheen gelegd. In 2024 en 2025 is er sprake van een lichte over-programmering, zodat we in kunnen spelen op externe omstandigheden waardoor projecten worden doorgeschoven. Bijvoorbeeld in het geval van lastige weersomstandigheden, problemen met levering van materialen of beperkingen in (markt)capaciteit.

Het aandeel objectgerichte projecten neemt steeds verder af in de komende jaren m.u.v. 2028, terwijl het aandeel integrale projecten toeneemt. De toename van het aandeel objectgerichte projecten in 2028 zorgt voor een sterke over-programmering, dit is mede ingegeven door initiatieven die al wel zijn opgenomen in de programmering voor 2028 maar nog een verdere specificering over de jaren vragen. Dit is ook te zien aan de nog beschikbare ruimte in 2029. Het lukt ons steeds beter om verder vooruit te programmeren, aankomend jaar gaan wij de zesde jaarschijf van de programmering verder aanvullen. Daarbij zijn de eerste jaarschijven scherper dan de latere jaarschijven vanwege de factor tijd en beschikbare informatie.

Figuur 1: verdeling programmering MJIP naar type project

Vaststelling financiële middelen

De investeringsstaat voor het komende jaar van het programma beheer openbare ruimte¹, wordt jaarlijks bij de Programmabegroting geautoriseerd en vastgesteld door de raad. Bij de programmabegroting is de investeringsstaat per beheerdiscipline weergegeven.

Integrale projecten worden gefinancierd uit verschillende stedelijke programma's. Conform het Utrechts Planproces voor openbare ruimte projecten (UPP4), wordt in de startnotities van de integrale openbare ruimte projecten de bekostiging vanuit de verschillende programma's door het college vastgesteld en wordt de raad hierover geïnformeerd. Hetzelfde geldt voor de vervolgproducten als het Integraal Programma van Eisen (IPVE) en het Voorontwerp (VO). Indien een project onder de regeling risicovolle projecten valt, dan stelt de raad de startnotitie vast samen met de vervolgproducten.

Marktontwikkelingen

Binnen de bouwwereld zien we twee grote knelpunten in de markt:

- beschikbaarheid van (bouw)materialen en personeel;
- sterke prijsstijgingen.

Deze ontwikkelingen hebben, bij ongewijzigd beleid, een impact op de kosten van een project of contract. Daarnaast zorgt het voor onzekerheid over de realiseerbaarheid van projecten binnen de beoogde planning, omdat niet op alle aanbestedingen ook daadwerkelijk door aannemers wordt ingeschreven. Dit laatste kan leiden tot uitstel van projecten, wat de financiële druk door de stijgende prijzen op de korte termijn kan verlagen.

In onze reguliere begrotingssystematiek houden we rekening met onvoorziene omstandigheden. Per project werken we al met de systematiek van risicobeheersing, om binnen het project tijdig te kunnen bijsturen. Het is nu nog mogelijk de extra kosten als gevolg van prijsstijgingen op te vangen binnen de compensatie voor loon en prijsstijgingen en het financieel kader van de Nota BOR, omdat de volledige versnelling van de beheeropgave nog niet is gerealiseerd. In het MJIP is geen uitvoeringsplanning opgenomen, het MJIP betreft het programma om tot deze versnelling te komen.

¹ Programma Water en Riolerings kent een eigen methodiek voor groot onderhoud en vervangingsinvesteringen die wordt betrokken bij de Voorjaarsnota/1^e Berap 2023.

Op lange termijn, als de versnelling volledig wordt gerealiseerd, kan de toename van groot onderhoud en vervanging niet meer financieel gedekt worden vanwege deze prijsstijgingen. Dit betekent dat er op de lange termijn extra middelen noodzakelijk zijn om te blijven voldoen aan onze zorgplichten.

Verhouding tot MPR

De integrale projecten in dit MJIP worden gefinancierd uit verschillende programma's.

De toename van het aantal integrale projecten zorgt enerzijds voor meer kansen om stedelijke opgaven integraal uit te voeren maar maakt anderzijds de uitvoering complexer en realisatie van de individuele programma's afhankelijker. Hiervoor vinden we het belangrijk om aan de voorkant goede financiële afspraken te maken en dit bij de integrale projecten ook vast te leggen in de startnotitie.

Doordat de integrale projecten afhankelijk zijn van dekking uit verschillende begrotingsprogramma's, is de uitvoering ervan afhankelijk van de budgettaire ontwikkelingen in al die programma's. Middelen voor groot onderhoud en vervanging van de openbare ruimte en water en riolering worden namelijk samengebracht met middelen voor ruimtelijke investeringen in duurzame mobiliteit en de groene schaa sprong.

Door de afhankelijkheid van verschillende begrotingsprogramma's kan een krimp in budget voor ruimtelijke investeringen leiden tot vertraging van integrale projecten. Ook is het mogelijk dat keuzes binnen programma's effect hebben op integrale projecten. Als in duurzame mobiliteit of de groene schaa sprong bijvoorbeeld geen topprioriteit wordt gegeven aan integrale projecten maar aan andere investeringen, dan kan dat leiden tot een minder integrale uitvoering van projecten in de stad.

Om de stedelijke opgaven integraal uit te kunnen voeren is dekking voor alle ontwikkelopgaven gewenst: duurzame mobiliteit, groen, energietransitie etc. Besluiten over de toekenning van budget aan ruimtelijke investeringen worden genomen in de Voorjaarsnota; inhoudelijk worden ze toegelicht in het Meerjarenperspectief Ruimte (MPR). De integrale projecten komen daarom terug in zowel het MJIP als het MPR.

Het bij elkaar brengen van al deze stedelijke opgaven, is de opmaat naar een integrale stedelijke programmering waarbij ruimtelijke ontwikkelopgaven en beheeropgaven volledig op elkaar zijn afgestemd, en waarbij de gebieden centraal staan. Momenteel werken we al aan een gezamenlijke programmering voor Kanaleneiland en Overvecht. De beheerorganisatie en de ontwikkelorganisatie streven ernaar om op korte termijn een programmteam Openbare Ruimte te installeren dat zorg draagt voor een betere afstemming van de verschillende programmeringen van projecten in de openbare ruimte, om intern tot één uniform overzicht te komen van alle integrale projecten, initiatieven en kansen waar de beheer- en ontwikkelorganisatie in samenwerken. Dit programma team is de opmaat naar een integrale stedelijke programmering.

MJIP 2024–2029 Integrale projecten

In onderstaande lijst zijn de projecten opgenomen waarbij gemeentebrede maatschappelijke opgaven integraal worden meegekoppeld met groot onderhouds- of vervangingsopgaven in een bepaald gebied. Het gaat om projecten op een grotere schaal, waarbij de openbare ruimte integraal wordt vernieuwd. In deze lijst tonen we de koppelkansen die in combinatie met een beheeropgave worden gerealiseerd of waar dit nog in onderzoek is. Hierbij kijken we naar koppelkansen t.a.v. klimaatadaptatie, vergroening, mobiliteit, woningbouw, de energietransitie en digitalisering. Tevens wordt per project aangegeven of er een bijdrage wordt geleverd aan het wegwerken van het achterstallig onderhoud. In veel gevallen is er voor deze projecten al een project webpagina beschikbaar, voor meer informatie over die projecten kunt u klikken op de link in de projectnaam. Om een betere weergave van de projecten over de stad te geven is in figuur 2 op pagina 13 het aantal integrale projecten per wijk weergegeven op de kaart van Utrecht.

Project	Groot onderhoud en vervangingswerkzaamheden	Realisatie koppelkansen ontwikkelend beheer	Onderzoeken koppelkansen ontwikkelend beheer	Wijk	Bijdrage wegwerken achterstallig onderhoud	2024 en/of lopend	2025	2026	2027	2028	2029 e.v.
Kanaalstraat/Damstraat	Afkoppelen hemelwater, vervangen riolering, herinrichting verharding Kanaalstraat, vervangen en saneren van bomen.	Mobiliteit, vergroenen, klimaatadaptatie.		West		x	x				
Lombokplein	Afkoppelen hemelwater, vervangen riolering, reconstructie verharding.	Woningbouw, mobiliteit, vergroenen, digitale openbare ruimte, energietransitie, klimaatadaptatie.		West	x		x				
Welgelegen en den Hommel	Afkoppelen hemelwater, vervangen riolering, reconstructie verharding, vervangen en saneren van bomen.	Mobiliteit, vergroenen, klimaatadaptatie.		West	x	x	x	x	x		
Westelijke Stadsboulevard	Afkoppelen hemelwater, vervangen riolering, vervangen verkeerslichten, reconstructie verharding.	Mobiliteit, vergroenen, klimaatadaptatie.		West		x					
Amsterdamsestraatweg	Afkoppelen hemelwater, vervangen riolering, vervangen verkeerslichten, reconstructie verharding.	Mobiliteit, vergroenen, klimaatadaptatie.		Noordwest	x	x	x				
Doorfietsroute langs de Vecht	Afkoppelen hemelwater, vervangen riolering, vervangen beschoeiing.	Mobiliteit, vergroenen, klimaatadaptatie.		Noordwest		x	x	x	x	X	
Amazonekwartier	Afkoppelen hemelwater, vervangen riolering, reconstructie verharding, vervangen & saneren van bomen, vervangen kabels openbare verlichting.	Mobiliteit, vergroenen, klimaatadaptatie.		Overvecht	x	x	x	x	x		
Camera Obscuradreef	Afkoppelen hemelwater, vervangen riolering.	Woningbouw, vergroenen, klimaatadaptatie.		Overvecht		x					
Landschapspark Oud Zuylen	Aanleggen openwater, aanpassen oppervlaktewaterpeil.	Klimaatadaptatie, vergroenen.		Overvecht			x				
Overvecht woningbouw	Reconstructie verharding bij woningbouwprojecten.	Woningbouw, mobiliteit, vergroenen.		Overvecht	x	x	x	x			
Taagdreef e.o.	Afkoppelen hemelwater, vervanging en relinen riolering, reconstructie verharding, vervangen en saneren van bomen.	Mobiliteit, vergroenen, klimaatadaptatie.		Overvecht	x	x	x	x			
Adelaarstraat: Fietsroute om de Noord	Afkoppelen hemelwater, vervangen riolering, deklaagvervanging verharding, vervangen verkeerslichten.	Mobiliteit, vergroenen, klimaatadaptatie.		Noordoost		x	x				

As Votulast	Afkoppelen hemelwater, vervangen riolering, deklaagvervanging verharding.	Mobiliteit, vergroenen, klimaatadaptatie.		Noordoost				x	x		
Blauwkapelseweg (incl. Kapelbrug)	Reconstructie verharding en het vervangen van de brug.	Klimaatadaptatie.	Mobiliteit, vergroenen.	Noordoost	x	x	x	x	x		
Doorfietsroute Utrecht - Amersfoort	Afkoppelen hemelwater, vervangen riolering	Mobiliteit, klimaatadaptatie.	Vergroenen,	Noordoost		x					
Nimeto	Afkoppelen hemelwater, vervangen riolering, reconstructie verharding.	Vergroenen, klimaatadaptatie.		Noordoost	x	x					
Tuindorp e.o.	Afkoppelen hemelwater, vervangen riolering, reconstructie verharding.		Woningbouw, mobiliteit, vergroenen, digitale openbare ruimte, energietransitie, klimaatadaptatie.	Noordoost	x	x	x	x	x	x	x
Willem Dreeslaan e.o.	Afkoppelen hemelwater, vervangen riolering, deklaagvervanging verharding.	Klimaatadaptatie, vergroenen.	Woningbouw, mobiliteit, vergroenen, digitale openbare ruimte, energietransitie, klimaatadaptatie.	Noordoost	x	x	x				
Breitnerlaan e.o.	Afkoppelen hemelwater, vervangen riolering, reconstructie verharding.	Klimaatadaptatie, vergroenen.	Woningbouw, mobiliteit, digitale openbare ruimte, energietransitie.	Oost	x	x	x	x	x	x	
Koningsweg	Afkoppelen hemelwater, vervangen riolering,	Klimaatadaptatie, vergroenen.		Oost			x	x			
Ledig Erf Herontwikkeling	Herstel kademuur.	Mobiliteit, vergroenen, klimaatadaptatie.		Oost		x					
Maliebaan	Afkoppelen hemelwater, vervangen riolering, herinrichting verharding, vervangen verkeerslichten.	Mobiliteit, vergroenen, klimaatadaptatie.		Oost	x	x	x				
Rubenskwartier e.o.	Afkoppelen hemelwater, vervangen riolering, reconstructie verharding, vervangen en groeiplaatsverbetering bomen.	Woningbouw, mobiliteit, vergroenen, klimaatadaptatie.		Oost	x				x	x	x
Catharijnesingel	Vervangen steiger	Mobiliteit, vergroenen, klimaatadaptatie.		Binnenstad	x	x					
Wervengebied	Groot onderhoud rioolkoffer; vervangen grachtenriolering, reconstructie verharding, snoei en standplaatsverbetering bomen.	Woningbouw, mobiliteit, vergroenen, digitale openbare ruimte, energietransitie, klimaatadaptatie.		Binnenstad	x	x	x	x	x		
Oudegeinlaan e.o.	Afkoppelen hemelwater, vervangen riolering, reconstructie verharding, verleden en vervangen kabels openbare verlichting, groeiplaatsverbetering bomen.	Woningbouw, mobiliteit, vergroenen, klimaatadaptatie.		Zuid	x	x	x				
Rotsoord e.o.	Afkoppelen hemelwater, vervangen riolering, reconstructie verharding, groeiplaatsverbetering bomen.	Vergroenen, klimaatadaptatie.		Zuid		x	x				
Afrikalaan e.o.	Afkoppelen hemelwater, vervangen riolering, deklaagvervanging verharding.	Vergroenen, klimaatadaptatie.	Mobiliteit, vergroenen, digitale openbare ruimte, energietransitie, klimaatadaptatie.	Zuidwest			x	x	x	X	
Bernadottelaan	Afkoppelen hemelwater, vervangen riolering, reconstructie verharding, vervangen en saneren bomen.	Mobiliteit, vergroenen, klimaatadaptatie.		Zuidwest	x	x	x	x			

Cortezlaan/Bartolomeo Diazlaan	Afkoppelen hemelwater, vervangen riolering, reconstructie verharding.	Klimaatadaptatie, vergroenen.	Woningbouw, mobiliteit, digitale openbare ruimte, energietransitie.	Zuidwest	x				x	x	x
Croesestraat	Afkoppelen hemelwater, vervangen riolering.	Klimaatadaptatie, vergroenen.	Woningbouw, mobiliteit, digitale openbare ruimte, energietransitie.	Zuidwest		x	x				
Eisenhowerlaan	Afkoppelen hemelwater, vervangen riolering, reconstructie verharding.		Woningbouw, mobiliteit, vergroenen, digitale openbare ruimte, energietransitie, klimaatadaptie.	Zuidwest	x			x	x	x	x
Europalaan Noord	Afkoppelen hemelwater, vervangen riolering, reconstructie verharding.	Mobiliteit, vergroenen, klimaatadaptatie.		Zuidwest		x					
Europalaan-Zuid	Vervangen VRI	Mobiliteit		Zuidwest		x					
Jutfaseweg: opnieuw inrichten	Afkoppelen hemelwater, relinen riolering, deklaagvervanging verharding.	Mobiliteit, vergroenen, klimaatadaptatie.		Zuidwest	x	x					
Kanaleneiland Zuid Midden	Afkoppelen hemelwater, vervangen riolering, reconstructie verharding.	Mobiliteit, vergroenen, klimaatadaptatie.	Digitale openbare ruimte, energietransitie.	Zuidwest						x	x
Lanslaan/Lomanlaan	Afkoppelen hemelwater, relinen riolering, deklaagvervanging verharding.	Mobiliteit, vergroenen, klimaatadaptatie.	Digitale openbare ruimte, energietransitie.	Zuidwest		x	x				
Merwedekanaalzone	Afkoppelen hemelwater, vervangen riolering, reconstructie verharding.	Woningbouw, mobiliteit, vergroenen, digitale openbare ruimte, energietransitie, klimaatadaptie.		Zuidwest	x				x	x	x
Reitdiepstraat	Afkoppelen hemelwater, vervangen riolering, vervangen en saneren van bomen.	Woningbouw, vergroenen, klimaatadaptie.		Zuidwest		x					
Rijnlaan Noord	Groot onderhoud fietspaden, groeiplaatsverbetering en vervangen bomen	Klimaatadaptatie, vergroenen.		Zuidwest	x		x	x			
van Heuven Goedhartlaan e.o.	Afkoppelen hemelwater, vervangen riolering, reconstructie verharding.	Mobiliteit, vergroenen, klimaatadaptatie.	Digitale openbare ruimte, energietransitie.	Zuidwest	x		x	x	x	x	
Vasco da Gamalaan e.o.	Afkoppelen hemelwater, vervangen riolering, reconstructie verharding, vervangen en groeiplaatsverbetering bomen	Mobiliteit, vergroenen, klimaatadaptatie.	Digitale openbare ruimte, energietransitie.	Zuidwest	x	x	x	x	x		
Castellumlaan	Afkoppelen hemelwater, vervangen riolering, reconstructie verharding, vervangen en groeiplaatsverbetering bomen	Mobiliteit, vergroenen, klimaatadaptatie.	Digitale openbare ruimte, energietransitie.	Vleuten - de Meern	x	x	x				
Kruispunt Zandweg-Europaweg	Brug vervangen	Mobiliteit, vergroenen,		Vleuten - de Meern		x					
Mereveldlaan e.o.	Afkoppelen hemelwater, vervangen riolering.	Klimaatadaptatie, vergroenen.	Mobiliteit, digitale openbare ruimte, energietransitie.	Vleuten - de Meern				x	x	x	x
Odenveltlaan e.o.	Afkoppelen hemelwater, vervangen riolering, reconstructie verharding, groeiplaatsverbetering bomen	Mobiliteit, vergroenen, klimaatadaptatie.	Digitale openbare ruimte, energietransitie.	Vleuten - de Meern	x	x	x	x	x	x	

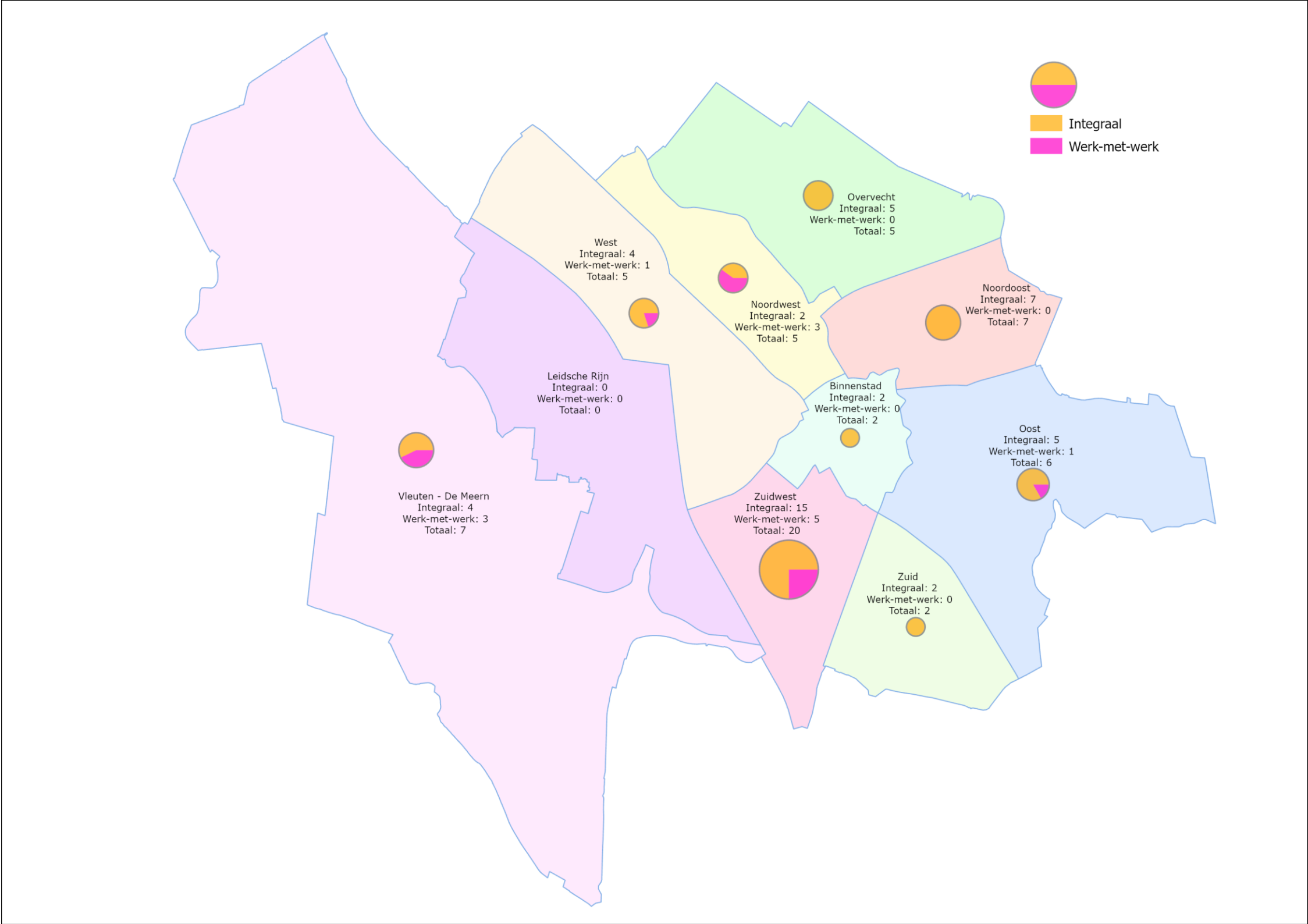
MJIP 2024–2029 werk-met-werk projecten

In onderstaande lijst zijn de projecten opgenomen waar we beheerwerkzaamheden op het gebied van water en riolering, infrastructuur en/of groen samenbrengen in één project. In deze werk-met-werk projecten nemen we in ieder geval klimaatadaptatieve maatregelen en passen we vanuit vergroening zoveel mogelijk het principe groen tenzij toe. Het combineren van werkzaamheden vanuit verschillende beheerdisciplines levert direct voordeel op vanuit kosteneffectiviteit en beperkt in de uitvoering de overlast voor bewoners. Verder doen we in veel gevallen in de projectvoorbereidingsfase van de werk-met-werkprojecten nader onderzoek naar bredere koppelkansen. Zo kan zo'n project op termijn nog uitgroeien tot een integraal project.

In deze lijst tonen we welke werkzaamheden zijn samengebracht in één project en welke koppelkansen, naast klimaatadaptatieve maatregelen en vergroening, nog in onderzoek zijn. Dit gaat om de meekoppelkansen vanuit woningbouw, mobiliteit de energietransitie en digitalisering. Tevens wordt per project aangegeven of er een bijdrage wordt geleverd aan het wegwerken van het achterstallig onderhoud. Om een betere weergave van de projecten over de stad te geven is in figuur 2 op pagina 13 het aantal werk-met-werk projecten per wijk weergegeven op de kaart van Utrecht.

Project	Groot onderhoud en vervangingswerkzaamheden	Realisatie Koppelkansen ontwikkelend beheer	Onderzoeken koppelkansen ontwikkelend beheer	Wijk	Bijdrage wegwerken achterstallig onderhoud	2024 en/of lopend	2025	2026	2027	2028	2029 e.v.
Schimmelplein	Vervanging kunstwerk, snoei & groeiplaatsverbetering.	Klimaatadaptatie, vergroenen.		West		x	x	x			
Ahornstraat e.o.	Afkoppelen hemelwater, vervangen riolering, reconstructie verharding.	Klimaatadaptatie, vergroenen.	Mobiliteit, digitale openbare ruimte, energietransitie.	Noordwest		x	x	x			
Lagenoord/Hogenoord	Reconstructie verharding, vergroenen trottoir.	Klimaatadaptatie, vergroenen.		Noordwest	x	x					
Prins Bernhardplein	Deklaag vervangen verharding, groeiplaatsverbetering bomen.	Klimaatadaptatie, vergroenen.		Noordwest			x				
Homeruslaan e.o	Afkoppelen hemelwater, vervangen riolering, reconstructie verharding, groeiplaatsverbetering bomen.	Klimaatadaptatie, vergroenen.		Oost		x	x	x			
24 Oktoberplein/Weg der Verenigde Naties	Deklaag vervangen verharding, groot onderhoud viaduct.			Zuidwest		x	x				
Croeselaan	Deklaag vervangen verharding, vergroenen rabatstroken	Klimaatadaptatie, vergroenen.		Zuidwest	x	x					
Da Costakade/A.M. van Schurmanstraat (ged.)	Afkoppelen hemelwater, vervangen riolering.	Klimaatadaptatie, vergroenen.	Woningbouw, mobiliteit, digitale openbare ruimte, energietransitie.	Zuidwest	x	x	X				
Rijnlaan Zuid	Groot onderhoud fietspaden, groeiplaatsverbetering bomen	Klimaatadaptatie, vergroenen.		Zuidwest	x	x					
Woonboulevard Kanaleneiland-zuid	Deklaag vervangen verharding, groeiplaatsverbetering bomen.	Klimaatadaptatie, vergroenen.		Zuidwest	x	x					
Langerakbaan	Deklaag vervangen verharding, groeiplaatsverbetering bomen, vergroenen rabatstroken.	Klimaatadaptatie, vergroenen.		Vleuten – de Meern		x					
Meerndijk e.o.	Afkoppelen hemelwater, vervangen riolering, reconstructie verharding.	Klimaatadaptatie, vergroenen.		Vleuten – de Meern	x					x	x
Nijevelt	Afkoppelen hemelwater, vervangen riolering, reconstructie verharding.	Klimaatadaptatie, vergroenen.		Vleuten – de Meern	x	x					

In figuur 2 is op de kaart van Utrecht het aantal integrale en werk-met-werk projecten per wijk weergegeven:

MJIP 2024–2029 objectgerichte projecten

In onderstaande tabel is het aantal projecten weergegeven waarbij de werkzaamheden zich beperken tot het groot onderhoud aan of de vervanging van één object(soort), zoals een brug, een speelplaats of een rij lantaarnpalen in een straat. Bij veel van deze werkzaamheden is het logisch en noodzakelijk om ze vanuit één discipline uit te voeren. Bijvoorbeeld omdat het vanwege veiligheidsoverwegingen nodig is, of omdat het vanwege de omvang van het werk doelmatiger in de uitvoering is en de koppelkansen gering zijn. Bij de uitvoering van objectgerichte projecten is de voorbereidingstijd korter, omdat het werk minder complex is en minder participatie vraagt. In deze categorie gaat het ook om jaarlijks terugkerende projecten als o.a. versnelde verledding, onderhoud landgoederen, onderhoud bosplantsoenen en baggeren.

Bij objectgerichte projecten wordt in de voorbereiding onderzocht in hoeverre het mogelijk is om invulling te geven aan ontwikkelend beheer. Voor zowel oppervlaktewater als riolering (behalve bij het relinen van riolering) wordt altijd zoveel mogelijk klimaatadaptief gewerkt zoals beschreven in het Programma Water en Riolering 2024-2028. Hetzelfde geldt voor de beschoeiing van civiele constructies en voor bomen en groen die vanuit de aard van de werkzaamheden al zoveel mogelijk bijdragen aan de opgaven klimaatadaptie en vergroenen van de stad.

In onderstaande tabel zijn per planjaar het aantal unieke objectgerichte projecten opgenomen, terugkerende projecten zijn alleen meegeteld in het eerste planjaar om dubbeltellingen te voorkomen. Ook voor deze projecten is aangegeven of er een bijdrage wordt geleverd aan het wegwerken van het achterstallig onderhoud (AO).

Objectsoort	Werkzaamheden	2024 en/of lopend Aantal	AO	2025 Aantal	AO	2026 Aantal	AO	2027 Aantal	AO	2028 Aantal	AO	2029 Aantal	AO	Totaal Aantal	Totaal AO
Baggeren	Baggeren van de watergangen	1												1	
Beeldende Kunst	Het restaureren en de reconstructie van kunstwerken	2	1											2	1
Bomen en Groen	Snoei & standplaatsverbetering bomen, vervangen & saneren van bomen, onderhoud bosplantsoenen & landgoederen	36	3					2						38	3
Civiele constructies	Het restaureren en de reconstructie van civiele constructies	18	8	13	9	22	13	16						69	30
Mechanische Riolering (AW)	Renovatie rioolgemalen en drukriolering	9		5		5		1						20	
Oppervlaktewater	Vervanging of vergroten duikers, vervangen duikers door brug	3								1				4	
Openbare verlichting	Vervangen van armaturen, voedingskasten, kabels en versnelde verledding	8				1				1				10	
Riolering (AW)	Afkoppelen hemelwater, vervangen riolering en relinen van riolering	12		3				2		2		1		20	
Speelobjecten	Vervangen speeltoestellen en vervangen ondergrond	16		16		16		16		16		16		96	
Verharding	Deklaag vervangingen, reconstructie wegen, element vervangingen	35	9	22	5	6	1	12	1	15	2	16		106	18
VRI	Vervangen verkeersregelininstallaties en kabels	7		4		6		7		37		10		71	
Eindtotaal		147	21	63	14	56	14	56	1	72	2	43	0	437	52